

**GEORGE MUNISIPALITEIT
LUGBESOEDELINGSBEHEER VERORDENING**

Kragtens die bepalings van artikel 156 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, bepaal die George Munisipaliteit as volg:-

Inhoudsopgawe

DEEL I : INTERPRETASIE EN OOGMERKE

1. Woordomskrywings
2. Toepassing, beginsels en oogmerke

DEEL II : SORGSAAMHEIDSPLIG

3. Plig om sorgsaam te wees

DEEL III : LUGBESOEDELINGSBEHEERSONE

4. Verklaring van lugbesoedelingsbeheersone

DEEL IV : ROOKUITLATING VAN PERSELE ANDER AS WONINGS

5. Toepassing
6. Verbod
7. Installering van brandstofverbrandingstoerusting
8. Bedryf van brandstofverbrandingstoerusting
9. Vermoede
10. Installering en bedryf van meettoerusting
11. Monitering en toetsing
12. Vrystelling

DEEL V : ROOKUITLATING VAN WONINGS

13. Rookuitlating van wonings

DEEL VI : UITLATING VEROORSAAK DEUR OOPVERBRANDING

14. Uitlating veroorsaak deur oopverbranding

DEEL VII : UITLATING VAN KOMPRESSIEONTSTEKING AANGEDREWE VOERTUIE

15. Verbod
16. Stop van voertuie vir inspeksie en toetsing
17. Toetsprosedure
18. Herstelkennisgewing

DEEL VIII : UITLATING WAT 'N ERGERNIS VEROORSAAK

19. Verbod
20. Voldoeningskennisgewing
21. Stappe om die ergernis te verwyder

DEEL IX : AANSTOOTLIKE REUKE

22. Beheer van aanstootlike reuke

DEEL X : STOF ERGERNIS

23. Beheer van stof

DEEL XI : DAMP ERGERNIS

24. Beheer van dampe

DEEL XII : PLAAGBESPUITING UITLATINGS

25. Plaagbespuiting uitlatings

DEEL XIII : ALGEMENE BEPALINGS

26. Appèl

27. Munisipaliteit en Staat is gebonde
28. Strydigheid
29. Misdrywe en strawwe
30. Vrystellings
31. Voorbehoude
32. Herroeping van verordeninge
33. Kort titel en inwerkingtreding

DEEL I INTERPRETASIE EN OOGMERKE

1. Woordomsrywings

In hierdie verordening, tensy die konteks anders aandui –

“**aangewese bron**” beteken ‘n enkele identifiseerbare bron en vaste ligging van atmosferiese uitlatings, en rookstapels en skoorstene;

“**aanstootlike reuke**” beteken enige reuk wat geag word onwelriekend of ‘n ergernis vir ‘n redelike persoon te wees;

“**atmosfeer**” beteken lug wat nie deur ‘n gebou, masjien, skoorsteen of ander sodanige struktuur omsluit word nie;

“**atmosferiese uitlating**” of “**uitlating**” beteken energie of stof of kombinasie van stowwe voortspruitend uit ‘n aangewese, nie-aangewese of mobiele bron wat lugbesoedeling veroorsaak;

“**beste uitvoerbare middele**” beteken die doeltreffendste maatreëls wat redelikerwys getref kan word om lugbesoedeling te voorkom, te verminder of te minimaliseer met inagneming van alle tersaaklike faktore insluitende, onder andere, plaaslike toestande en omstandighede, die waarskynlikheid van nadelige uitwerking, die huidige status van tegniese kennis en die finansiële implikasies met betrekking tot die mate van omgewingsbeskerming wat na verwagting bereik kan word deur die toepassing of aanvaarding van die maatreëls;

“**brandstofverbrandingstoerusting**” beteken enige smeltoond, stoomketel, verbrandingsoond, of ander toerusting, insluitende ‘n skoorsteen wat:

- (a) ontwerp is of in staat is om vloeistof, gas of vaste gas te verbrand;
- (b) gebruik word om deur verbranding weg te doen met enige materiaal of afval; of
- (c) gebruik word om vloeistof, gas of vaste gas bloot te stel aan enige proses waar hitte aangewend word;

“**dampe**” beteken enige bytende of toksiese walms, gas, of rook ingesluit maar nie beperk nie tot diesel dampe, spuitverf dampe en uitlaatpyp dampe;

“**donker rook**” beteken met betrekking tot Deel VII van hierdie verordening:

- (a) rook wat ‘n digtheid van 60 Hartridge rookeenhede of meer het, met dien verstande dat ten opsigte van die uitlating van turbo-gelaaide kompressieontsteking aangedrewe enjins, dit ‘n digtheid van 66 Hartridge rookeenhede of meer beteken; of
- (b) rook wat ‘n ligabsorpsie koëffisiënt van meer as 2.125 m het, met dien verstande dat ten opsigte van die uitlating van turbo-gelaaide kompressieontsteking aangedrewe enjins, dit ‘n ligabsorpsie koëffisiënt van meer as 2.51 m beteken.

“ergernis” beteken ’n onredelike inmenging of waarskynlike inmenging veroorsaak deur lugbesoedeling in:

- (a) die gesondheid of welsyn van enige persoon of lewende organisme; of
- (b) die gebruik of genot deur ’n eenaar of okkupeerder van sy of haar eiendom;
- (c) die gewone gemak, gerief, vrede of stilte van ’n ander persoon; en
- (d) die natuurlike toestand van die omgewing;

“gemagtigde persoon” beteken enige persoon deur die munisipaliteit gemagtig om enige bepaling van hierdie verordening te implementeer;

“geproklameerde dorpsgebied” beteken enige grondeenheid gesoneer en gebruik vir woondoeleindes;

“kompresieontsteking aangedrewe voertuig” beteken ’n voertuig aangedryf deur interne verbranding, kompresieontsteking, diesel of petrolaangedrewe enjin;

“lewende organisme” beteken enige biologiese entiteit wat in staat is om genetiese materiaal oor te dra of voort te plant, insluitende steriele organismes en virusse;

“ligabsorpsiemeter” beteken ’n meetinstrument wat ’n ligsensitiewe sel of detektor gebruik om die hoeveelheid lig wat deur ’n lugbesoedelde stof geabsorbeer word, te bepaal;

“lugbesoedeling” beteken enige verandering in die omgewing veroorsaak deur enige stof wat in die atmosfeer uitgelaat word deur enige aktiwiteit, waar daardie verandering ’n nadelige uitwerking op menslike gesondheid of welsyn het, of op die samestelling, veerkrag en produktiwiteit van natuurlike of bestuurde ekosisteme, of op materiale wat nuttig is vir mense, of sodanige uitwerking in die toekoms sal hê;

“lugbesoedelingsbeheersone” beteken die geografiese gebied waarop Deel III van die verordening verklaar is om van toepassing op te wees;

“lugbesoedelende stof” beteken enige stof (insluitende maar nie beperk tot stof, rook, walms en gas) wat lugbesoedeling veroorsaak of mag veroorsaak;

“mobiele bron” beteken ’n enkele identifiseerbare bron van atmosferiese uitlating wat nie uit ’n vaste ligging voortspruit nie;

“munisipaliteit” beteken die George Munisipaliteit en sluit enige politieke strukture, politieke ampsbkleër, behoorlik gemagtigde agent daarvan, of ’n diensverskaffer wat ’n verantwoordelikheid ingevolge hierdie verordening uitvoer opgedra ingevolge die Wet op Plaaslike Regering : Munisipale Stelsels, 2000 (Wet 32 van 2000) of enige ander wet, na gelang van die geval, of ’n werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid wat in die munisipaliteit berus en gedelegeer aan sodanige politieke strukture, politieke ampsbkleër, agent of werknemer;

“munisipale bestuurder” beteken ’n persoon as sulks deur die munisipaliteit aangestel ingevolge artikel 82 van die Wet op Plaaslike Regering : Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998);

“nadelige uitwerking” beteken enige werklike of potensiële impak op die omgewing wat die omgewing of enige aspek daarvan benadeel of sal benadeel, tot ’n mate dat dit meer as onbeduidend of onbelangrik is;

“nie-aangewese bron” beteken ’n bron van atmosferiese uitlatings wat nie geïdentifiseer kan word dat dit uit ’n enkele identifiseerbare bron of vaste ligging

voortspruit nie, en sluit in veld, bos en oop vure, myn aktiwiteite, landbou aktiwiteit en voorraadstapels;

“**omgewing**” beteken die omgewing waarin mense bestaan en wat bestaan uit -

- (a) die grond, water en atmosfeer van die aarde;
- (b) mikro-organismes, plant- en dierelewe;
- (c) enige deel of kombinasie van (a) en (b) en die onderlinge verhouding tussen hulle; en
- (d) die fisiese, chemiese, estetiese en kulturele eienskappe en toestande van die voorgenoemde wat menslike gesondheid en welsyn beïnvloed;

“**oopverbranding**” beteken die verbranding van materiaal sonder ’n skoorsteen om die produkte wat deur verbranding uitgelaat word in die atmosfeer vry te laat, en “**verbranding in die ope**” het ’n ooreenstemmende betekenis;

“**openbare pad**” beteken ’n pad wat die publiek die reg het om te gebruik;

“**operateur**” beteken ’n persoon wat ’n onderneming besit of bestuur, of wat ’n bedrywigheid of proses wat lugbesoedelende stowwe uitlaat, beheer;

“**perseel**” beteken enige gebou of ander struktuur tesame met die grond waarop dit geleë is en enige aangrensende grond bewoon of gebruik ten opsigte van enige aktiwiteite wat in daardie gebou of struktuur plaasvind, en sluit in enige grond sonder enige geboue of ander strukture en enige lokomotief, skip, boot of ander vaartuig wat bedryf of teenwoordig is in die gebied onder die jurisdiksie van die munisipaliteit of die gebied van enige hawe;

“**persoon**” beteken ’n natuurlike persoon of ’n regspersoon;

“**rook**” beteken die gasse, bepaalde saak en produkte van verbranding wat in die atmosfeer uitgelaat word as materiaal verbrand word of blootgestel word aan hitte en sluit in die roet, gruis en sanderige deeltjies wat in rook uitgelaat word;

“**skoorsteen**” beteken enige struktuur of opening van enige aard vanwaar of waardeur enige lugbesoedelende stowwe uitgelaat mag word;

“**stof**” beteken enige soliede saak in ’n fyn of gedisintegreerde vorm wat in staat is om in die atmosfeer versprei of gesuspendeer te word;

“**voertuig**” beteken enige motor, kar, motorvoertuig, motorfiets, bus, vragmotor of ander vervoermiddel wat heeltemal of gedeeltelik aangedryf word deur enige vlugtige brandstof, stoom, gas of olie, of op enige ander wyse behalwe menslike of dierkrag;

“**vrye versnellingstoets**” beteken die metode beskryf in artikel 18(2) wat gebruik word om te bepaal of voertuie teenstrydig met artikel 15(1) bestuur of gebruik word;

“**woning**” beteken enige gebou of ander struktuur, of deel van ’n gebou of struktuur, wat as ’n woonhuis gebruik word, en enige buitegeboue aanvullend daartoe, maar uitgesluit krotte en informele nedersettings.

2. Toepassing, beginsels en oogmerke

(1) Die doel van hierdie verordening is:

- (a) om uitvoering te gee aan die reg vervat in artikel 24 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet 108 van 1996) deur die beheer van lugbesoedeling binne die gebied van die munisipaliteit se jurisdiksie; en
- (b) om te verseker dat lugbesoedeling vermy word, of waar dit nie heeltemal vermy kan word nie, verminder of remedieer word.

- (2) Die munisipaliteit, bewus van die Grondwetlike reg van elke persoon tot 'n omgewing wat nie skadelik vir sy of haar gesondheid of welstand is nie, aanvaar hierdie verordening met die doel om die gesondheid en welstand van alle mense in die George munisipale gebied te beskerm en te bevorder deur die voorsiening, tesame met toepaslike wetgewing, 'n regs- en administratiewe raamwerk waarbinne die munisipaliteit sy oogmerke kan ontwikkel bestuur.
- (3) By die implementering en afdwinging van hierdie verordening, mag die munisipaliteit die realiteite van die munisipale gebied, die verskillende gewoontes, kulture, omstandighede, geografiese gebiede, soorte eiendomontwikkelingsvlakke en gebruike in aanmerking neem en die munisipaliteit mag die middele wat in hierdie verordening voorsien word, ingesluit die toepassing van verskillende norme, standaarde en riglyne, die toestaan van vrystellings en die aanwending van skakelforums soos beoog in artikel 34 van hierdie verordening, gebruik.

DEEL II SORGSAAMHEIDSPILIG

3. Plig om sorgsaam te wees

- (1) Enige persoon wat heeltemal of gedeeltelik verantwoordelik is om lugbesoedeling te veroorsaak of 'n risiko skep dat lugbesoedeling plaasvind, moet alle redelike maatreëls neem:
 - (a) om te verhoed dat enige potensiële lugbesoedeling plaasvind; en
 - (b) om enige lugbesoedeling wat plaasgevind het, te verminder en so ver redelik moontlik, te remedieer.
- (2) Die munisipaliteit mag die impak en effektiwiteit van die maatreëls geneem ingevolge subartikel (1) monitor en, indien nodig, instruksies aan 'n persoon beoog in subartikel (1) gee met betrekking tot spesifieke maatreëls wat geneem moet word.
- (3) Die munisipaliteit mag enige persoon wat versuim om die maatreëls soos vereis ingevolge subartikel (1) te neem, gelas -
 - (a) om die uitwerking van spesifieke aktiwiteite te ondersoek, te evalueer en te assessee en daarvoor verslag te lewer;
 - (b) om te begin om effektiewe beheermaatreëls te neem voor 'n gegewe datum om die lugbesoedeling te verminder;
 - (c) om noulettend voort te gaan met daardie maatreëls; en
 - (d) om die maatreëls voor 'n gespesifiseerde redelike datum af te handel.
- (4) Sou 'n persoon versuim om te voldoen aan, of ontoereikend voldoen aan 'n voorskrif ingevolge subartikel (3), mag die munisipaliteit redelike maatreëls neem om die situasie te remedieer.
- (5) Indien enige persoon versuim om die maatreëls te neem wat van hom of haar vereis word ingevolge subartikel (1) of (2), mag die munisipaliteit alle redelike koste wat aangegaan is as gevolg van sy optrede ingevolge subartikel (4) van enige of al die volgende persone mag verhaal -
 - (a) enige persoon wat verantwoordelik is of was, of wat regstreeks of onregstreeks bygedra het tot die lugbesoedeling of die potensiële lugbesoedeling;

- (b) die eienaar van die grond op die tydstip toe die lugbesoedeling of die potensiële lugbesoedeling plaasgevind het, of daardie eienaar se titel opvolger;
 - (c) die persoon in beheer van die grond of enige persoon wat 'n reg het of gehad het om die grond te gebruik op die tydstip toe -
 - (i) die aktiwiteit of die proses betrokke uitgevoer of onderneem word of is; of
 - (ii) die situasie tot stand gekom het; of
 - (d) enige persoon wat nalatig versuim het om te voorkom -
 - (i) dat die aktiwiteit of die proses uitgevoer of onderneem word; of
 - (ii) dat die situasie tot stand gekom het.
- (6) As meer as een persoon aanspreeklik is ingevolge subartikel (5), mag die aanspreeklikheid toegedeel word onder die betrokke persone volgens die mate waartoe elkeen verantwoordelik was vir die skade aan die omgewing voortspruitend uit hul onderskeie versuime om die maatreëls ingevolge subartikels (1), (2) en (3) te neem.

DEEL III LUGBESOEDELINGSBEHEERSONE

4. Verklaring van lugbesoedelingsbeheersone

- (1) Die hele gebied binne die jurisdiksie van die munisipaliteit word hiermee as 'n lugbesoedelingsbeheersone verklaar.
- (2) Binne 'n lugbesoedelingsbeheersone mag die munisipaliteit van tyd tot tyd deur kennisgewing in die Provinsiale Koerant:
 - (a) die uitlaat van een of meer lugbesoedelende stowwe van alle persele of sekere persele verbied of beperk;
 - (b) die verbranding van sekere soorte brandstof verbied of beperk;
 - (c) verskillende vereistes in 'n lugbesoedelingsbeheersone voorskryf met betrekking tot lug gehalte ten opsigte van:
 - (i) verskillende geografiese gebiede;
 - (ii) gespesifiseerde persele;
 - (iii) klasse persele; of
 - (iv) persele gebruik vir gespesifiseerde doeleindes.
- (3) Die munisipaliteit mag beleid en riglyne, insluitende tegniese riglyne, met betrekking tot die regulering van aktiwiteite wat regstreeks en onregstreeks lugbesoedeling in 'n lugbesoedelingsbeheersone veroorsaak, ontwikkel en publiseer.
- (4) Behoudens die bepalings van artikel 29, mag die munisipaliteit sekere persele, klasse persele of persele gebruik vir gespesifiseerde doeleindes skriftelik vrystel van die bedryf van maatreëls wat deur die munisipaliteit ingevolge hierdie artikel aanvaar is.

DEEL IV ROOKUITLATING VAN PERSELE ANDER AS WONINGS

5. Toepassing

Vir die doeleindes van hierdie Deel sluit "persele" nie wonings in nie.

6. Verbod

- (1) Behoudens subartikel (2) moet rook nie van enige perseel uitgelaat word vir 'n totale tydperk wat drie minute oorskry gedurende enige aaneenlopende tydperk van dertig minute nie.
- (2) Hierdie artikel is nie van toepassing op rook wat uit brandstofverbrandingstoerusting uitgelaat word wat ontstaan wanneer die toerusting aangeskakel word of wanneer die toerusting nagesien of herstel word nie, of afwagting om nagesien of herstel te word nie, tensy sodanige uitlating voorkom kon word deur die gebruik van die beste uitvoerbare middele beskikbaar.
- (3) Indien rook strydig met subartikel (1) uitgelaat word, sal die eienaar, operateur en/of okkupeerder van die perseel skuldig wees aan 'n misdryf.

7. Installering van brandstofverbrandingstoerusting

- (1) Geen persoon sal op enige perseel enige brandstofverbrandingstoerusting installeer, verander, uitbrei of vervang sonder die vooraf skriftelike magtiging van die munisipaliteit nie, wat slegs toegestaan mag word na oorweging van die betrokke planne en spesifikasies.
- (2) Enige brandstofverbrandingstoerusting wat op enige perseel geïnstalleer, verander, uitgebrei of vervang word in ooreenstemming met planne en spesifikasies voorgelê aan en goedgekeur deur die munisipaliteit, word vir die doeleindes van hierdie artikel, vermoed te voldoen aan subartikel (1), totdat die teendeel bewys word.
- (3) Waar brandstofverbrandingstoerusting op 'n perseel geïnstalleer, verander, uitgebrei of vervang is teenstrydig met subartikel (1):
 - (a) sal die eienaar en okkupeerder van die perseel en die installeerder van die brandstofverbrandingstoerusting skuldig wees aan 'n misdryf;
 - (b) mag die munisipaliteit, by skriftelike kennisgewing aan die eienaar en okkupeerder van die perseel, bevel gee om die brandstofverbrandingstoerusting van die perseel te verwyder op die eienaar en operateur se koste en binne die tydperk aangedui in die kennisgewing.

8. Bedryf van brandstofverbrandingstoerusting

- (1) Geen persoon sal enige brandstofverbrandingstoerusting op enige perseel gebruik of bedryf strydig met die magtiging gemeld in artikel 7 nie.
- (2) Waar brandstofverbrandingstoerusting teenstrydig met subartikel (1) op die perseel gebruik of bedryf is:
 - (a) sal die eienaar en okkupeerder van die perseel en die operateur van die brandstofverbrandingstoerusting elk skuldig wees aan 'n misdryf;
 - (b) mag die munisipaliteit by skriftelike kennisgewing aan die eienaar en okkupeerder van die perseel:
 - (i) sy magtiging ingevolge artikel 7 herroep; en
 - (ii) die verwydering van die brandstofverbrandingstoerusting van die perseel op die eienaar en operateur se koste en binne die tydperk aangedui in die kennisgewing beveel.

9. Vermoede

In enige vervolging vir 'n misdryf ingevolge artikel 6 sal vermoed word dat rook van die perseel uitgelaat is as dit aangedui kan word dat enige brandstof of materiaal op die perseel verbrand is en die omstandighede sodanig was dat die verbranding na redelike waarskynlikheid aanleiding gegee het tot die uitlating van rook, tensy die eienaar, okkupeerder of operateur, soos die geval mag wees, aandui dat geen donker rook uitgelaat is nie.

10. Installering en bedryf van meettoerusting

'n Gemagtigde persoon mag kennis gee aan enige operateur van brandstofverbrandingstoerusting of enige eienaar of okkupeerder van 'n perseel waarop brandstofverbrandingstoerusting gebruik of bedryf word, of beoog om gebruik of bedryf te word, om op sy of haar eie koste meettoerusting te installeer, in stand te hou en te bedryf, indien:

- (a) ongemagtigde en onwettige uitlating van rook van die betrokke perseel aanhoudend of gereeld plaasgevind het;
- (b) brandstofverbrandingstoerusting geïnstalleer is of beoog om geïnstalleer te word op die betrokke perseel wat na redelike waarskynlikheid volgens die mening van 'n gemagtigde persoon rook sal uitlaat;
- (c) die persoon aan wie die kennisgewing beteken is meer as een keer skuldig bevind is ingevolge hierdie Deel IV en nie voldoende maatreëls geneem het om verdere oortreding van die bepalings van hierdie Deel te voorkom nie; of
- (d) die gemagtigde persoon beskou dat die aard van die lugbesoedelede stowwe wat van die betrokke perseel uitgelaat word, redelik waarskynlik 'n gevaar of ergernis vir menslike gesondheid of die omgewing inhou.

11. Monitering en toetsing

(1) 'n Okkupeerder of eienaar van persele, en die operateur van enige brandstofverbrandingstoerusting, van wie vereis word om lugbesoedeling meettoerusting ingevolge artikel 10(1) te installeer moet:

- (a) alle monitering- en toetsing resultate aanteken en 'n afskrif van hierdie rekord vir ten minste vier jaar nadat die resultate verkry is, in stand hou;
- (b) indien deur 'n gemagtigde persoon versoek word om dit te doen, die rekord van die monitering- en toetsing resultate vir inspeksie toon;
- (c) indien deur 'n gemagtigde persoon versoek word om dit te doen, 'n skriftelike verslag (in 'n formaat en teen 'n datum gespesifiseer deur die gemagtigde persoon) of 'n deel of al die inligting in die rekord van die monitering- en toetsing resultate, voorsien; en
- (d) verseker dat die lugbesoedeling meettoerusting ten minste een maal per jaar of met intervale soos gespesifiseer deur die vervaardiger van die toerusting gekalibreer word en rekords van sodanige kalibrering op versoek van die gemagtigde persoon voorsien.

12. Vrystelling

- (1) Behoudens die bepalings van artikel 26 en by skriftelike aansoek deur die eienaar of okkupeerder van persele of die operateur van brandstofverbrandingstoerusting, mag die munisipaliteit 'n tydelike skriftelike vrystelling van een of al die bepalings van hierdie Deel verleen.
- (2) Enige vrystelling ingevolge subartikel (1) verleen, moet ten minste die volgende meld:
 - (a) 'n beskrywing van die brandstofverbrandingstoerusting en die perseel waarop dit gebruik of bedryf word;
 - (b) die redes vir die verlening van die vrystelling;
 - (c) die voorwaardes verbonde aan die vrystelling, indien enige;
 - (d) die tydperk waarvoor die vrystelling verleen word; en
 - (e) enige ander tersaaklike inligting.

DEEL V ROOKUITLATING VAN WONINGS

13. Rookuitlating van wonings

- (1) Behoudens artikel 4(2), sal geen persoon rook wat 'n ergernis mag veroorsaak, van enige woning uitlaat of die uitlating daarvan toelaat nie.
- (2) Enige persoon wat rook uitlaat of die uitlating toelaat teenstrydig met subartikel (1), begaan 'n misdryf.
- (3) Behoudens artikel 26 en by skriftelike aansoek deur die eienaar of okkupeerder van enige woning, mag die munisipaliteit tydelike skriftelike vrystelling van een of al die bepalings van hierdie Deel verleen.

DEEL VI UITLATING VEROORSAAK DEUR OOPVERBRANDING

14. Uitlating veroorsaak deur oopverbranding

- (1) Behoudens subartikel (4), is enige persoon wat oopverbranding van enige materiaal op enige grond of perseel uitvoer, skuldig aan 'n oortreding, tensy die vooraf skriftelike magtiging van die munisipaliteit verkry is, wat die oplegging van verdere voorwaardes waaraan die persoon wat magtiging versoek moet voldoen, mag insluit.
- (2) Die munisipaliteit mag nie oopverbranding ingevolge subartikel (1) magtig nie tensy dit tevrede is dat:
 - (a) die aansoeker ingevolge subartikel (1) alle redelike alternatief vir die vermindering, hergebruik of herwinning van die materiaal tot bevrediging van die munisipaliteit ondersoek en bereken het ten einde die hoeveelheid materiaal wat oopverbrand word te minimaliseer;
 - (b) geen waarskuwing vir die streek ingevolge artikel 10(1) van die Nasionale Wet op Veld- en Bosbrande, 1998 (Wet 101 van 1998) gepubliseer is nie;
 - (c) die oopverbranding nie 'n ergernis of potensiële gevaar vir menslike gesondheid of veiligheid, privaat eiendom of die omgewing sal inhou nie; en
 - (d) die voorgeskrewe gelde aan die munisipaliteit betaal is.

- (3) Enige persoon wat oopverbranding onderneem of toelaat dat oopverbranding onderneem word teenstrydig met subartikel (1), begaan 'n misdryf.
- (4) Die bepalings van hierdie artikel sal nie van toepassing wees op:
 - (a) ontspanne buitemuurse vleisbraai of braai-aktiwiteite op privaat persele nie;
 - (b) klein beheerde vure in informele nedersettings vir doeleindes van kook, water verhitting en ander huishoudelike doeleindes nie; of
 - (c) enige ander bepaalde gebied of bepaalde aktiwiteit waarop die munisipaliteit verklaar het dat hierdie artikel nie van toepassing sal wees nie.

DEEL VII

UITLATING VAN KOMPRESSIEONTSTEKING AANGEDREWE VOERTUIE

15. Verbod

- (1) Geen persoon mag 'n kompressieontsteking aangedrewe voertuig wat donker rook uitlaat, bestuur of gebruik, of aanleiding gee tot die bestuur of gebruik daarvan, op 'n openbare pad nie.
- (2) Indien donker rook teenstrydig met subartikel (1) uitgelaat word, sal die eienaar en die bestuurder van die voertuig elk skuldig wees aan 'n misdryf.
- (3) Vir doeleindes van hierdie artikel sal vermoed word dat die geregistreerde eienaar van die voertuig die bestuurder is tensy die teendeel bewys word.

16. Stop van voertuie vir inspeksie en toetsing

- (1) Ten einde 'n gemagtigde persoon in staat te stel om die bepalings van hierdie Deel af te dwing, moet die bestuurder van 'n voertuig voldoen aan enige redelike opdrag wat deur 'n gemagtigde persoon gegee word:
 - (a) om die voertuig te stop; en
 - (b) die inspeksie of toets van die voertuig te vergemaklik.
- (2) Versuim om aan 'n opdrag gegee ingevolge subartikel (1) te voldoen is 'n misdryf.
- (3) Waar 'n voertuig gestop het ooreenkomstig 'n opdrag gegee ingevolge subartikel (1), mag die gemagtigde persoon:
 - (a) die voertuig langs die pad inspekteer en toets, in welke geval inspeksie en toetsing uitgevoer moet word:
 - (i) op of so naby as uitvoerbaar doenlik aan die plek waar die opdrag gegee is om die voertuig te stop; en
 - (ii) so gou as uitvoerbaar doenlik, en in elk geval binne 'n uur, nadat die voertuig gestop is ooreenkomstig die opdrag; of
 - (b) 'n visuele inspeksie van die voertuig uitvoer en, indien die gemagtigde persoon redelikerwys glo dat 'n misdryf begaan is ingevolge artikel 15(2), die bestuurder van die voertuig, wat vermoed word die eienaar van die voertuig te wees tensy hy of sy bewys tot die teendeel lewer, skriftelik opdrag gee om die voertuig na 'n toetstasie te neem, binne 'n gespesifiseerde tydperk, vir inspeksie en toetsing ooreenkomstig artikel 17.

17. Toetsprosedure

- (1) 'n Gemagtigde persoon moet die vrye versnellingstoetsmetode gebruik om te bepaal of 'n kompressieontsteking aangedrewe voertuig bestuur of gebruik word teenstrydig met artikel 15(1).
- (2) Die volgende prosedure moet nagekom word ten einde 'n vrye versnellingstoets uit te voer:
 - (a) wanneer opdrag gegee word deur die gemagtigde persoon om dit te doen, moet die bestuurder die voertuig aanskakel, dit in neutrale rat oorsit, die koppelaar aktiveer en die uitlaatrem deaktiveer;
 - (b) die gemagtigde persoon of die bestuurder van die voertuig moet in minder as een sekonde die voertuig se versnellerpedaal geleidelik en heeltemal intrap;
 - (c) terwyl die versnellerpedaal ingetrap is, moet die gemagtigde persoon die rook wat uit die voertuig se uitlaatstelsel uitgelaat word, met 'n Hartridge Rookmeter meet ten einde te bepaal of dit donker rook is al dan nie; en
 - (d) die gemagtigde persoon of die bestuurder van die voertuig mag slegs die voertuig se versnellerpedaal loslaat wanneer opdrag deur die gemagtigde persoon gegee is om dit te doen.
- (3) Indien, nadat die vrye versnellingstoets uitgevoer is, die gemagtigde persoon tevrede is dat die voertuig:
 - (a) nie donker rook uitlaat nie, moet die gemagtigde persoon 'n sertifikaat aan die voertuigbestuurder voorsien wat aandui dat die voertuig nie strydig met artikel 15(1) bestuur of gebruik word nie; of
 - (b) donker rook uitlaat, moet die gemagtigde persoon die voertuigbestuurder uitreik met:
 - (i) 'n kennisgewing om 'n boete te betaal ingevolge artikel 341 van die Strafproseswet, Wet 51 van 1977; of
 - (ii) 'n herstelkennisgewing ooreenkomstig artikel 18.

18. Herstelkennisgewing

- (1) 'n Herstelkennisgewing moet die eienaar van die voertuig beveel om die voertuig na 'n plek in die kennisgewing geïdentifiseer te neem vir hertoetsing.
- (2) Die herstelkennisgewing moet die volgende inligting bevat:
 - (a) die fabrikaat, model en registrasienommer van die voertuig;
 - (b) die naam, adres en identiteitsnommer van die bestuurder van die voertuig, en as die bestuurder nie die eienaar is nie, die naam en adres van die voertuig eienaar;
 - (c) die maatreëls wat vereis word om die situasie te remedieer; en
 - (d) die tydperk waarbinne die eienaar van die voertuig aan die herstelkennisgewing moet voldoen.
- (3) 'n Persoon wat versuim om aan die vereistes en voorwaardes van die kennisgewing ingevolge subartikel (1) te voldoen, begaan 'n misdryf.
- (4) Dit sal nie 'n verweer in verrigtinge ingevolge subartikel (3) wees om te beweer dat die bestuurder van die voertuig versuim het om die herstelkennisgewing onder die eienaar van daardie voertuig se aandag te bring nie.

DEEL VIII UITLATING WAT 'N ERGERNIS VEROORSAAK

19. Verbod

- (1) Geen persoon mag uitlatings skep of toelaat wat 'n ergernis veroorsaak nie.
- (2) Enige persoon wat subartikel (1) oortree, begaan 'n misdryf.

20. Voldoeningskennisgewing

- (1) 'n Gemagtigde persoon mag 'n kennisgewing op enige persoon beteken wat hy of sy redelikerwys glo waarskynlik 'n oortreding sal begaan of begaan het ingevolge artikel 19, wat daardie persoon versoek:
 - (a) om die ergernis binne 'n tydperk gespesifiseer in die kennisgewing te verwyder;
 - (b) om al die nodige stappe te doen om 'n herhaling van die ergernis te voorkom; en
 - (c) om te voldoen aan enige ander voorwaardes vervat in die kennisgewing.
- (2) Vir doeleindes van subartikel (1), mag die gemagtigde persoon 'n redelike oortuiging vorm gebaseer op sy of haar eie ervaring dat 'n lugbesoedelende stof uitgelaat is van persele wat geokkupeer of besit is deur die persoon op wie die voldoeningskennisgewing beteken gaan word.
- (3) 'n Voldoeningskennisgewing ingevolge subartikel (1) mag beteken word:
 - (a) op die eienaar van enige perseel, deur:
 - (i) dit by die eienaar af te lewer, of as die eienaar nie opgespoor kan word nie of oorsee woon, daardie persoon se agent;
 - (ii) dit per geregistreerde pos te stuur aan die eienaar se laaste bekende adres, of aan die agent se laaste bekende adres; of
 - (iii) dit af te lewer by die adres waar die perseel geleë is, indien die eienaar se adres en die agent se adres onbekend is.
 - (b) op die okkupeerder van die perseel, deur:
 - (i) dit by die okkupeerder af te lewer;
 - (ii) dit per geregistreerde pos te stuur aan die okkupeerder by die adres waar die perseel geleë is.
- (4) Enige persoon wat versuim om te voldoen aan die voldoeningskennisgewing wat beteken is op daardie persoon ingevolge subartikel (1), is skuldig aan 'n misdryf.
- (5) Bykomend tot enige ander straf wat opgelê mag word, mag 'n hof 'n persoon wat skuldig bevind is aan 'n misdryf ingevolge subartikel (4) beveel om stappe te doen wat die hof nodig vind binne 'n tydperk deur die hof bepaal ten einde 'n herhaling van die ergernis te voorkom.

21. Stappe om die ergernis te verwyder

Die munisipaliteit mag te enige tyd op sy eie koste sodanige stappe neem as wat dit nodig ag om die skade wat deur die ergernis veroorsaak is te remedieer en 'n herhaling daarvan te voorkom, en mag die redelike koste wat sodanig aangegaan is, verhaal van die persoon verantwoordelik vir die oorsaak van die ergernis.

DEEL IX AANSTOOTLIKE REUKE

22. Beheer van aanstootlike reuke

- (1) Die okkupeerder of eienaar van enige perseel moet alle redelike stappe neem om die uitlating van enige aanstootlike reuke wat veroorsaak word deur enige aktiwiteit op sodanige perseel, te voorkom.
- (2) Enige persoon wat die uitlating van enige aanstootlike reuke veroorsaak of toelaat teenstrydig met subartikel (1) begaan 'n misdryf.

DEEL X STOF ERGERNIS

23. Beheer van stof

- (1) Die okkupeerder of eienaar van enige perseel moet alle redelike stappe neem om die ergernis van stof wat veroorsaak word deur enige aktiwiteit op sodanige perseel, te voorkom.
- (2) Enige persoon wat die uitlating van stof veroorsaak of toelaat teenstrydig met subartikel (1) begaan 'n misdryf.

DEEL XI DAMP ERGERNIS

24. Beheer van dampe

- (1) Die okkupeerder of eienaar van enige perseel moet alle redelike stappe neem om die ergernis van dampe wat veroorsaak word deur enige aktiwiteit op sodanige perseel, te voorkom.
- (2) Enige persoon wat die uitlating van dampe veroorsaak of toelaat teenstrydig met subartikel (1) begaan 'n misdryf.

DEEL XII PLAAGBESPUITING UITLATINGS

25. Plaagbespuiting uitlatings

- (1) Geen persoon mag plaagbespuiting uitvoer of toelaat dat dit uitgevoer word nie, behalwe soos toegelaat ingevolge artikel 3 van die Wet op Misstawwe, Veevoedsel, Landboumiddels en Veemiddels, 1947 (Wet No. 36 van 1947).
- (2) Enige persoon wat subartikel (1) van hierdie verordening oortree is skuldig aan 'n misdryf, soos uiteengesit in artikel 18(1)(c) van die Wet op Misstawwe, Veevoedsel, Landboumiddels en Veemiddels, 1947 (Wet No. 36 van 1947).
- (3) 'n Persoon wat plaagbespuiting uitvoer of toelaat dat dit uitgevoer word binne die munisipale jurisdiksie, moet ook aan die volgende beheermaatreëls voldoen:
 - (a) die vooraf skriftelike magtiging van die Raad moet verkry word, welke magtiging deur die Raad toegestaan mag word met voorwaardes, insluitend –

- (i) die grondgebied waarop die plaagbestryding aangewend mag word; en
- (ii) die tydperk waarin die plaagbestryding aangewend mag word.
- (b) die aansoeker moet al die eienaars en okkupeerders van alle aangrensende eiendom binne 150 meter van die behandelingsgebied skriftelik in kennis stel van:
 - (i) die besonderhede van die voorgestelde behandelingsgebied;
 - (ii) die rede vir die plaagbestryding;
 - (iii) die aktiewe bestanddeel;
 - (iv) die datum en benaderde tyd van die plaagbestrydingsgebruik;
 - (v) in die geval van ongunstige weersomstandighede, 'n alternatiewe datum of datums waarop die plaagbestrydingsgebruik mag plaasvind;
 - (vi) die tyd, indien enige, aangetoon op die etiket van die produk wat spesifiseer wanneer die gebied weer veilig binnegaan kan word na aanwending;
 - (vii) die reg van eienaars en okkupeerders van aangrensende eiendom om skriftelike beswaar teen die beoogde plaagbespuiting by die Raad aan te teken binne sewe dae van kennisgewing; en
 - (viii) die betaling van die voorgeskrewe gelde aan die munisipaliteit.
- (4) Enige persoon wat die subartikel (3) oortree is skuldig aan 'n misdryf.
- (5) 'n Persoon mag by die Raad aansoek doen om 'n vrystelling indien die bespuiting van die plaag is vir:
 - (a) die bestuur van plaag wat menslike siektes oordra of 'n nadelige impak op landbou of bosbou het;
 - (b) die bestuur van plaag wat die integriteit van sensitiewe ekosisteme bedreig; of
 - (c) die noodigheid vir die gebruik van plaagbestryding dringend is.
- (6) Die bepalinge van hierdie artikel is nie van toepassing nie op:
 - (a) residensiële gebiede op plase;
 - (b) geboue of binne geboue;
 - (c) huishoudelike gebruik van plaagbestryding; of
 - (d) enige ander bepaalde gebied of bepaalde aktiwiteit waarop die Raad verklaar het dat hierdie artikel nie van toepassing sal wees nie.

DEEL XIII ALGEMENE BEPALINGS

26. Appèl

- (1) 'n Persoon wie se regte geraak word deur 'n besluit wat deur die munisipaliteit gedelegeer is mag teen sodanige besluit appelleer ingevolge artikel 62 die Wet op Plaaslike Regering : Munisipale Stelsels, 2000 (Wet 32 van 2000) deur skriftelike kennisgewing van die appèl en die redes daarvoor binne 21 dae vanaf die datum van kennisgewing van die besluit, aan die munisipale bestuurder te gee.
- (2) In afwagting van bevestiging, wysiging of herroeping van die besluit waarteen appèl aangeteken is, moet enige persoon wat teen die betrokke

besluit appelleer, tensy die Raad anders bepaal:

- (a) nieteenstaande substantief voldoen aan enige verpligtinge wat opgelê mag gewees het as gevolg van die besluit wat die onderwerp van appèl is; en
- (b) nie enige regte uitoefen wat mag ontstaan het as gevolg van die besluit wat onderhewig aan die appèlaansoek is nie, met dien verstande dat geen ander persoon enige reg mag uitoefen wat beide mag toeval nie.

27. Munisipaliteit en Staat is gebonde

Hierdie verordening is bindend op die Staat en die munisipaliteit.

28. Strydigheid

- (1) In geval van 'n strydigheid met enige ander verordening wat lugbesoedeling regstreeks of onregstreeks reguleer, sal hierdie verordening voorrang geniet.
- (2) In geval van 'n strydigheid met die Wet op Voorkoming van Lugbesoedeling, 1965 (Wet 45 van 1965) en die Wet op Nasionale Omgewingsbestuur : Lugkwaliteit, 2004 (Wet 39 van 2004) sal die bepalinge van daardie Wette voorrang geniet binne die jurisdiksie gebied van die munisipaliteit.

29. Misdrywe en strawwe

- (1) Enige persoon is wat enige bepaling van hierdie verordening oortree begaan 'n misdryf en sal, by skuldigbevinding, aanspreeklik wees vir 'n boete of by gebrek van betaling, tot gevangenisstraf, of tot sodanige gevangenisstraf sonder keuse van 'n boete, of tot beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf, en in die geval van 'n herhaalde of voortgesette misdryf, tot 'n boete vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, of in geval van gebrek van betaling daarvan, tot gevangenisstraf.
- (2) Dit is 'n misdryf om:
 - (a) vals inligting aan 'n gemagtigde persoon te voorsien in verband met enige saak betreffende hierdie verordening; of;
 - (b) te weier om met die versoek van 'n gemagtigde persoon wat ingevolge hierdie verordening gerig is, saam te werk.
- (3) Versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing, opdrag of instruksie waarna in hierdie verordening verwys word, verteenwoordig 'n voortgesette misdryf.
- (4) Addisioneel tot die oplê van 'n boete of gevangenisstraf, mag 'n hof enige persoon wat skuldig bevind is aan 'n misdryf ingevolge hierdie verordening beveel:
 - (a) om die skade wat veroorsaak is, te remedieer;
 - (b) om vergoeding te betaal vir skade wat aan 'n ander persoon of eiendom veroorsaak is, welke bevel die krag en uitwerking van 'n siviele uitspraak sal hê; en
 - (c) om op die persoon se eie koste verduisteringsmeettoerusting ooreenkomstig die bepalinge van artikel 11 te installeer en te bedryf.

30. Vrystellings

- (1) Die munisipaliteit mag skriftelik tydelike vrystelling van een of al die bepalings van Dele III, IV en V verleen, met dien verstande dat die munisipaliteit:
 - (a) tevrede is dat verlening van die vrystelling nie die doel soos beoog in artikel 2(1) beduidend sal benadeel nie; en
 - (b) enige vrystelling verleen behoudens voorwaardes wat die bereiking van die doel waarna in artikel 2(1) verwys word, bevorder.
- (2) Die munisipaliteit mag nie 'n vrystelling ingevolge subartikel (1) verleen nie totdat die munisipaliteit:
 - (a) redelike maatreëls geneem het om te verseker dat alle persone wie se regte beduidend nadelig geraak mag word deur die verlening van die vrystelling, insluitend maar nie beperk tot aangrensende grondeienaars of okkupeerders, bewus is van die aansoek om vrystelling en hoe om 'n afskrif daarvan te verkry;
 - (b) aan sodanige persoon 'n redelike geleentheid gebied het om teen die aansoek beswaar aan te teken; en
 - (c) enige besware wat geopper is behoorlik oorweeg en in aanmerking geneem het.

31. Voorbehoude

Enigiets wat gedoen is of geag gedoen te gewees het ingevolge enige ander wet bly geldig tot die omvang waarin dit in ooreenstemming is met hierdie verordening of totdat enigiets wat ingevolge hierdie verordening gedoen word, dit oorheers.

32. Herroeping van verordeninge

Die bepalings van enige verordeninge voorheen uitgevaardig deur die munisipaliteit of deur enige van die afgeskafde munisipaliteite wat nou by die munisipaliteit ingelyf is, word hiermee herroep in so ver dit betrekking het op aangeleenthede waarvoor in hierdie verordening voorsiening gemaak word.

33. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie verordening sal bekend staan as die Lugbesoedelingsbeheer Verordening van die George Munisipaliteit en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.